

ECHO KLUCZ

Miesięcznik samorządowy
wydawany w Gminie Klucze

Nr 12
307/18
GRUDZIEŃ
2018

MIESIĘCZNIK
BEZPŁATNY
ISSN 1426-1987

104. ROCZNICA BITWY POD KRZYWOPŁOTAMI 100-LECIE ODZYSKANIA NIEPODLEGŁOŚCI

Niezwykłe uroczyste przebiegały tegoroczne obchody rocznicy bitwy pod Krzywopłotami. W nawiązaniu do wydarzeń sprzed ponad wieku, do Bydlina przybył sam... komendant legionów Józef Piłsudski, w którego rolę wcielił się reprezentant Szwadronu Kawalerii Ochotniczej Niepołomice.

s. 5

W NUMERZE MIĘDZY INNYMI:

ŚLUBOWANIE WÓJTA I RADNYCH

21 listopada odbyło się pierwsze posiedzenie Rady Gminy Klucze nowej kadencji 2018 - 2023. Podczas uroczystej sesji radni oraz wójt gminy złożyli ślubowanie.

s. 3

ŚWIĘTO NIEPODLEGŁOŚCI NA SPORTOWO

Ponad stu dorosłych uczestników biegu głównego oraz liczne grupy dzieci i młodzieży wzięło udział w 24. Międzynarodowym Biegu Ulicznym Szlakiem Walk Legionistów w Bydlinie.

s. 8

w numerze

Pierwsza sesja rady gminy VIII kadencji	3
Piłsudski i legioniści w Bydlinie	5
Ponad stu biegaczy na stulecie niepodległości	8
Odtworzymy okopy w Bydlinie	10
Spektakl „Imieniny Marszałka Piłsudskiego”	11
100 km na rowerze na 100-lecie niepodległości	12
„Nasza Niepodległa” - spotkanie w Bogucinie	13
Zainstalowano tłumiki obniżające poziom hałasu nowej maszyny papierniczej	13
Przegląd wydarzeń	14
• Patriotyczny marsz w Jaroszewcu	
• Mazurek Dąbrowskiego w Rodakach	
• Rekord dla Niepodległej	
Bliżej Kultury i Tradycji	15
Obchody rocznicy bitwy pod Krzywopłotami - fotoreportaż	16

ECHO KLUCZ
Samorządowy
Biuletyn Informacyjny

Wydawca:
Gmina Klucze z siedzibą
w Urzędzie Gminy Klucze

Adres Redakcji:
Urząd Gminy Klucze
ul. Partyzantów 1, 32-310 Klucze
tel. 32 642 85 08 w. 71
echo@gmina-klucze.pl

Redaktor Naczelny:
Rafał Jaworski
Pracownik Referatu Funduszy Zewnętrznych
i Promocji Urzędu Gminy Klucze

Druk i Skład:
Drukarnia GRAFPRESS
32-300 Olkusz, ul. 29-listopada (pawilon)
www.grafpress.com.pl

Nakład: 1700 egz.

Redakcja zastrzega sobie prawo
do redagowania i skracania tekstów.

Wersje elektroniczne
numerów Echa Klucza są dostępne
na www.gmina-klucze.pl
w zakładce Gazeta Samorządowa

Drodzy Mieszkańcy Gminy Klucze!

W ten szczególny czas Bożego Narodzenia
życzymy Wam dużo radości i ciepła rodzinnego.

Niechaj świąteczne dni przyniosą Państwu
dużo szczęśliwych chwil i zadowolenia,
a Nowy Rok 2019 upłynie pod znakiem dobrego
zdrowia, optymizmu i wielu sukcesów!

Przewodniczący Rady Gminy
(-)
Bogusław Paś

Wójt Gminy Klucze
(-)
Norbert Bień

Pierwsza sesja Rady Gminy Klucze VIII kadencji

Wójt i radni Gminy Klucze złożyli ślubowanie

21 listopada odbyła się pierwsza sesja nowo wybranej Rady Gminy Klucze na kadencję 2018 - 2023. Podczas sesji radni oraz Wójt Gminy Klucze, wybrani 21 października w wyborach samorządowych, złożyli ślubowanie.

godnie, rzetelnie i uczciwie, mając na względzie dobro mojej gminy i jej mieszkańców. Każdy radny, wyczytany z imienia i nazwiska, potwierdził z osobna akt ślubowania słowem „ślubuję” lub „ślubuję, tak mi dopomóż Bóg”.

Po zaprzysiężeniu, odbyło się głosowanie nad wyborem

Wójt Norbert Bień odbiera zaświadczenia o wyborze z rąk przewodniczącej Gminnej Komisji Wyborczej.

Wśród gości obecnych na uroczystej sesji była m.in. postanka Agnieszka Ścigaj.

Pierwsze posiedzenie nowej rady zostało zwołane przez Komisarza Wyborczego w Krakowie. W pierwszej części sesji minutą ciszy uczczono pamięć zmarłej niedawno byłej wójt Małgorzaty Węgrzyn.

Obrazy, do czasu wyboru przewodniczącego Rady Gminy, poprowadziła radna Halina Ładoń. Następnie Przewodnicząca Gminnej Komisji Wyborczej Sylwia Wilk wręczyła zaświadczenia o wyborze na radnego, po czym nowo wybrani członkowie Rady Gminy Klucze złożyli ślubowanie, którego treść określa ustawa o samorządzie gminnym: *Wierny Konstytucji i prawu Rzeczypospolitej Polskiej, ślubuję uroczyście obowiązeki radnego sprawować*

przewodniczącego i dwóch wiceprzewodniczących rady. Przewodniczącym nowej Rady Gminy Klucze został Bogusław Paś, a jego zastępcami Iwona Walnik i Paweł Krawczyk.

Następnie odbyło się zaprzysiężenie Wójta Gminy Klucze, Norberta Bienia (wybranego przez wyborców na to stanowisko po raz drugi). Po otrzymaniu zaświadczenia o wyborze na wójta gminy z rąk przewodniczącej Gminnej Komisji Wyborczej, wójt elekt złożył ślubowanie w obecności radnych Gminy Klucze, radnych Powiatu Olkuskiego z terenu naszej gminy oraz sołtysów i pracowników samorządowych. ●

fot. Magdalena Moroń

Pierwsza sesja nowo wybranej Rady Gminy Klucze odbyła się 21 listopada.

Skład Rady Gminy Klucze VIII kadencji

Wiceprzewodnicząca Rady Gminy
Iwona Walnik

Przewodniczący Rady Gminy
Bogusław Paś

Wiceprzewodniczący Rady Gminy
Paweł Krawczyk

Sebastian Sierka

Halina Ładoń

Marian Knap

Sylwiusz Kajda

Aneta Oleksy

Krzysztof Nowak

Józef Kaczmarczyk

Zofia Zajac

Marcin Grojec

Henryk Dziechciewicz

Justyna Białaś

Grzegorz Smętek

Piłsudski i legioniści w Bydlinie

104. rocznica bitwy pod Krzywopłotami

Zobacz fotoreportaż na str. 16

Ponad wiek temu Bydlin gościł samego Józefa Piłsudskiego. Wizyta komendanta legionów związana była z podniosłą okazją - 19 listopada 1916 roku, w drugą rocznicę bitwy stoczonej przez legionistów pod Bydlinem, Krzywopłotami i Załężem, odbyło się poświęcenie pomnika zwieńczającego wspólną mogiłę poległych w bitwie żołnierzy.

W nawiązaniu do tamtych wydarzeń organizatorzy tegorocznych obchodów rocznicy bitwy, którą Józef Piłsudski nazwał „krzywopłockimi legionowymi Termopilami”, zaplanowali m.in. uroczysty przejazd ulicami Bydlina konnej grupy rekonstruktorów (w mundurach legionistów) ze Szwadronu Kawalerii Ochotniczej Niepołomice w barwach 8 Pułku Ułanów ks. Józefa Poniatowskiego. W rolę Józefa Piłsudskiego wcielił się Andrzej Żmudzki z tegoż szwadronu.

Jednym z ważniejszych punktów w programie uroczystości było odsłonięcie obelisku pod Szkołą Podstawową w Bydlinie z podobiznami czterech wybitnych postaci, nazywanych Ojcami Niepodległości: Józefa Piłsudskiego, Romana Dmowskiego, Ignacego Jana Paderewskiego i Ignacego Daszyńskiego. Tegoroczne obchody rocznicowe odbywały się pod Patronatem Narodowym Prezydenta RP w ramach 100-lecia Odzyskania Niepodległości oraz pod Patronatem Honorowym Wojewody Małopolskiego.

W niedzielę 18 listopada w gminie Klucze uroczystości świętowano kolejną rocznicę bitwy legionistów polskich, stoczonej w 1914 roku. W licznym pochodzie

z białoczerwonymi flagami przeszli ulicami Bydlina mieszkańcy, samorządowcy i goście, a także poczty sztandarowe szkół, związków kombatanckich, służb mundurowych i licznych instytucji. Pochód otwierała orkiestra i kompania honorowa Wojska Polskiego oraz rekonstruktorzy Szwadronu Kawalerii Niepołomice w barwach 8 Pułku Ułanów ks. Józefa Poniatowskiego. Rekonstruktorzy wystąpili konno w mundurach legionistów i w słynnych legionowych maciejówkach, a w bryczce siedział sam komendant Piłsudski, w którego rolę wcielił się reprezentant Szwadronu Niepołomice, Andrzej Żmudzki. Uczestnicy pochodu przeszli spod remizy Ochotniczej Straży Pożarnej pod budynek Szkoły Podstawowej, gdzie nastąpiło uroczyste odsłonięcie obelisku zaprojektowanego i wykonanego przez olkuskiego artystę rzeźbiarza i malarza Wiesława Nadymusa. Monument został ufundowany przez Gminę Klucze, krakowski oddział Instytutu Pamięci Narodowej oraz przez mieszkańców Bydlina.

Autor obelisku przedstawił na nim podobizny czterech wybitnych postaci, zasłużonych dla historii odrodzonej Polski, których dzisiaj nazywamy Ojcami Niepodległości: Józefa Piłsudskiego, Romana Dmowskiego, Ignacego Jana Paderewskiego i Ignacego Daszyńskiego.

W tym właśnie zawiera się wyjątkowość obelisku i jego przesłanie. Ono mówi nam, że do niepodległej Ojczyzny prowadziły różne ścieżki: te militarne - z pola walk, ale również ścieżki dyplomacji i rozmów, działalności politycznej i organizacyjnej. Dopiero ten wspólny wysiłek doprowadził do odbudowy państwa polskiego po 123 latach

zaborów – mówił podczas odsłonięcia obelisku Andrzej Żmudzki, występujący na uroczystości w roli komendanta Józefa Piłsudskiego.

W podobnym duchu przemawiał także wójt Norbert Bień.

Obelisk łączy wiele dróg prowadzących do wolności. Od nas samych i następnych pokoleń zależy, jak długo będziemy cieszyć się tą wolnością. Głęboko w to wierzę, że będzie tak zawsze – powiedział Norbert Bień.

W stulecie odzyskania przez Polskę niepodległości pod szkołą posadzono także Dąb Niepodległości „Józef Piłsudski”, pobłogosławiony przez papieża Franciszka.

W rocznicę bitwy tradycyjnie odbyła się także msza święta na cmentarzu pod pomnikiem poległych legionistów, którą odprawili ks. dr Paweł Pielka, duszpasterz w diecezji sosnowieckiej ds. ekumenizmu oraz ks. kan. Marek Szelaąg, dziekan dekanatu jaroszewickiego. Kapłanom towarzyszyli ks. Krzysztof Słomian, proboszcz parafii Bydlin, ks. Roman Wojtan i proboszczowie z okolicznych parafii. Po nabożeństwie odczytano Apel Poległych, była też salwa honorowa. Następnie delegaci instytucji i środowisk kombatanckich złożyli kwiaty pod mogiłą legionistów.

Uroczyste obchody zakończył program artystyczny, zaprezentowany przez uczniów Szkoły Podstawowej w Bydlinie. Goście uroczystości wysłuchali także pieśni patriotycznych w wykonaniu chóru „Enigma” pod dykcją Anny Gertner i zespołu „Ziemia Kluczeńska”, którym kieruje Sławomir Włodarz (obie grupy wokalne działają przy Gminnym Ośrodku Kultury). Zaprezentowano także program sceniczny w oparciu o listy i wspomnienia Józefa Piłsudskiego, który powstał w ramach projektu Olkuskiego Stowarzyszenia Na Rzecz Przeciwdziałania Wykluczeniu Społecznemu pt. „Historia bliska nam wszystkim”.

To były wyjątkowo uroczyste obchody rocznicy bitwy pod Krzywopłotami, ale okazja ku temu była szczególna – w 2018 roku nasze państwo obchodzi stulecie odzyskania niepodległości.

Obchody 104. rocznicy bitwy pod Krzywopłotami zorganizowali: Wójt Gminy Klucze, Gminny Ośrodek Kultury w Kluczach, Zespół Szkolno-Przedszkolny w Bydlinie, Stowarzyszenie „Otwarci” w Bydlinie, LKS „Legion” Bydlin. ●

Rafał Jaworski

Rekonstrukcja wizyty Marszałka Józefa Piłsudskiego w Bydlinie w wykonaniu Szwadronu Kawalerii Ochotniczej w barwach 8 Pułku Ułanów ks. Józefa Poniatowskiego zrealizowana w ramach projektu pn. „Z myślą o Legionistach”. Projekt dofinansowano ze środków Programu „Działaj Lokalnie” Polsko – Amerykańskiej Fundacji Wolności realizowanego przez Akademię Rozwoju Filantropii w Polsce oraz Ośrodek Działaj Lokalnie w Kluczach, Gminę Klucze i Gminę Bolestaw.

Patronat Narodowy
Prezydenta
Rzeczypospolitej
Polskiej
Andrzeja Dudy
w Stulecie Odzyskania
Niepodległości

W hołdzie Ojcom Niepodległości

Obelisk autorstwa Wiesława Nadymusa, który 18 listopada odsłonięto uroczystie w Bydlinie podczas obchodów 104. rocznicy bitwy pod Krzywopłotami, Bydlinem i Załężem, został poświęcony liderom procesu narodzenia II Rzeczypospolitej: żołnierzowi, przywódcy ruchu niepodległościowego, marszałkowi Polski Józefowi Piłsudskiemu, politykowi, pisarzowi, twórcy ruchu narodowodemokratycznego Romanowi Dmowskiemu, światowej sławy pianinie i dyplomacie Ignacemu Janowi Paderewskiemu oraz politykowi socjalistycznemu, działaczowi i przywódcy partii socjalistycznej Ignacemu Daszyńskiemu.

W odsłonięciu obelisku uczestni-

czyli: płk. Robert Morchal - przedstawiciel Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, Wojewoda Małopolski Piotr Ćwik, Dyrektor Oddziału Instytutu Pa-

mięci Narodowej w Krakowie dr. hab. Filip Musiał, Wójt Gminy Klucze Norbert Bień, Wiesław Nadymus – artysta rzeźbiarz, autor obelisku. ●

Fot. Rafał Jaworski

WSPOMNIENIA SPRZED WIEKU

Pod kaplicą w Bydlinie. W środku: Józef Piłsudski.
Bydlin 1916 r.

Tak rocznicę bitwy pod Krzywopłotami obchodzoną w 1916 roku, kiedy to w Bydlinie poświęcono krzyż nad mogiłą poległych legionistów, opisano w „Nowościach Ilustrowanych”, tygodniku wydawanym w Krakowie, z filiami biura we Lwowie i Poznaniu:

„Dnia 19. Listopada roku bieżącego jako w drugą rocznicę pamiętnej bitwy pod Krzywopłotami, odbyła się w pobliskim [zachowana pisownia oryginalna] od Olkusa Bydlinie uroczystość poświęcenia pomnika na wspólnej mogile czterdziestu sześciu Legionistów polskich, poległych śmiercią walecznych w czasie tych krwawych zapasów z odwiecznym wrogiem narodu.

Niestety, fatalna pogoda tego dnia, bo śnieżycą, mróz i gołoledź, a jeszcze w większym stopniu ograniczony chwilowo ruch pociągów na linii kolejowej Granica Kielce, nie pozwoliły wziąć udziału w podniosłym obchodzie tak wielkiej liczbie przyjezdnych, jakiej olkuski Komitet obchodowy mógł się spodziewać. Mimo jednak tych przeciwności niespodziewanych na uroczystość zjechało się przeszło tysiąc uczestników, między nimi zaś przede wszystkim komendant Piłsudski z małżonką, ksiądz biskup bandurski, delegacje pułków Legionów polskich, które udział brały w bitwie i liczne delegacje inne (...).

Pomnik poległych legionistów na cmentarzu w Bydlinie –
zdjęcie archiwalne (Nowości Ilustrowane, 1916 r.)

Ponad stu biegaczy na stulecie niepodległości

Ponad stu uczestników biegu głównego oraz liczna grupa dzieci i młodzieży włączyła się w uczczenie stulecia niepodległości poprzez udział w zorganizowanym 11 listopada 24. Międzynarodowym Biegu Ulicznym Szlakiem Walk Legionistów w Bydlinie. Wydarzeniem towarzyszącym były zorganizowane po raz piąty Zawody Nordic Walking.

Zawodnicy biorący udział w biegu głównym (dystanse: 12 km dla mężczyzn i 8 km dla kobiet) wystartowali o godz. 13.00 spod skrzyżowania pod szkołą w Bydlinie. Meta biegu, jak co roku, została wyznaczona na boisku „Legionu” Bydlin, gdzie po zakończeniu biegu głównego odbyły się biegi dzieci i młodzieży na dystansach od 60 m do 800 m.

W biegu głównym w kategorii pań (open) zwyciężyła Sylwia Ślęzak z CKS „Budowlani” Częstochowa z czasem 28 min. i 47 sek. (dystans 8 km). Z panów (również w kat. open) najlepszy okazał się Marcin Cieptak z klubu „Inżynieria Biegania” w Rybniku, który uzyskał czas 36 min. 59 sek. (dystans 12 km).

W biegu głównym nie zabrakło również zawodników z gminy Klucze, wśród których najlepiej pobięła Karolina Jędrocha z Klucza, zajmując 13 miejsce (na 31 zawodniczek ogółem) oraz Jacek Kamionka z Kolbarku (grupa „Lisy Pustyni”), który zajął 15 miejsce (na 71 biegaczy ogółem). Łącznie w biegu głównym z gminy Klucze uczestniczyło 10 pań i 16 panów. Najlepsi zawodnicy w poszczególnych kategoriach otrzymali nagrody pieniężne lub rzeczowe oraz medale. Pamiątkowe medale ufundowano także dla wszystkich pozostałych uczestników biegu.

Z kolei w biegu dzieci i młodzieży pierwsze miejsca w poszczególnych kategoriach wiekowych zajęli: Ines Barczyk, Radosław Olek, Alicja Barczyk, Krzysztof Cwilk, Roksana Kurek, Kacper Barczyk, Alicja Misztal, Jakub Bojakiewicz, Aleksandra Ostachowska i Szymon Świąćicki.

W tym samym dniu w Bydlinie odbyły się V Zawody Nordic Walking „Szlakiem Walk Legionistów”, zorganizowane przez Stowarzyszenie „Otwarci” w Bydlinie (na trasach wytyczonych i oznakowanych dwa lata temu w ramach realizacji projektu przez Stowarzyszenie „Otwarci”). W tej konkurencji najlepiej poradziła sobie rodzina z Ryczówka - Anna Haratyk z synem Januszem zajęli pierwsze miejsca w kategorii kobiet i mężczyzn.

Każdy uczestnik zawodów Nordic Walking otrzymał pamiątkową koszulkę oraz medal (fundatorem medali było Koło Społeczno-Historyczne z Bydlina). Ponadto pierwsza trójka (zawodnicy na podium) otrzymali od organizatorów nagrody i puchary. Dodatkową atrakcją było losowanie nagród rzeczowych wśród wszystkich uczestników zawodów NW – informuje Agata Wdowik ze stowarzyszenia „Otwarci”.

Na miejscu zawodów było stoisko zorganizowane przez Koło Społeczno-Historyczne w Bydlinie, gdzie można było dokonywać wpisów do księgi pamiątkowej na 100-lecie niepodległości i otrzymać okolicznościowe pocztówki z pieczęcią 100-lecia. Patriotycznym akcentem podczas imprezy biegowej było wspólne odśpiewanie hymnu państwowego - „Mazurek Dąbrowskiego”, zabrzmiał przed dekoracją zawodników. ●

Rafał Jaworski

Pełne wyniki biegów oraz zawodów NW publikujemy na stronie internetowej www.gmina-klucze.pl

24. Międzynarodowy Bieg Uliczny został zorganizowany w ramach projektu „Bieg Uliczny Szlakiem Walk Legionistów – kontynuacja” przy wsparciu finansowym Województwa Małopolskiego

Organizatorami biegu byli: Wójt Gminy Klucze, Gminny Ośrodek Kultury w Kluczach, Stowarzyszenie „Otwarci” w Bydlinie, KS Legion Bydlin, LKS Kłós Olkusz

Bieg wsparli sponsorzy:

EL-LOGIC Grzegorz Kulawik, PERFECT e-line Adam Świda - Rafał Kowalski, EX-PRO Sebastian Sitkowski, GAZ-SYSTEM www.gaz-system.pl, Velvet Care Klucze, Profesjonalna Szkoła Pływania Sportowego „Tsunami”, Cukiernia „Wicek” - Grzegorz Pomierny, Piekarnia Zbigniew Klich, Zofia Rydzik (Patrycja & Paweł), Jacek Czekaj Skawa Wadowice, PWiK Olkusz, „Karolinex” Karolina Kocyba, Pablo Sport, Piekarnia - Łukasz Białas, Koło Społeczno-Historyczne w Bydlinie - Barbara Struzik

Sponsorem głównym biegów był Operator Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A. www.gaz-system.pl

Odtworzymy okopy w Bydlinie

Wybrane fragmenty fortyfikacji wojskowych na wzgórzu św. Krzyża w Bydlinie, gdzie w 1914 roku toczyły się walki polskich legionistów z wojskami rosyjskimi, zostaną zrekonstruowane. Dodatkowo powstanie tam pętla ścieżki pieszo-rowerowej z elementami infrastruktury turystycznej. To kolejna inicjatywa Gminy Klucze (po niedawnym przystąpieniu do Szlaku Frontu Wschodniego I Wojny Światowej) upamiętniająca tamte dramatyczne wydarzenia i legionistów, którzy pod Krzywopłotami, Bydlinem i Załężem złożyli najwyższą ofiarę w walce o przywrócenie niepodległości.

Na zadanie pod nazwą „Pole Bitwy pod Krzywopłotami” gmina otrzymała dofinansowanie ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, pochodzące z Funduszu Promocji Kultury w ramach programu „Wspieranie opieki nad miejscami pamięci i trwałymi upamiętnieniami w kraju 2018”.

Działania współfinansowane z projektu obejmują m.in. odrestaurowanie okopów legionistów, uporządkowanie terenu oraz udostępnienie go do zwiedzania poprzez poprowadzenie ścieżek pieszo-rowerowych wzdłuż okopów. Powstanie tam także punkt informacyjny - wiata z tablicami, które przybliżą odwiedzającym to miejsce pod kątem wiadomości historycznych. Ponadto, aby zaaranżować warunki, w jakich znajdowali się legionieści walczący na linii umocnień, zostanie wybudowana pokazowa gawra (rodzaj ziemianki, schronu) w miejscowości Krzywopłoty.

Wszystkie działania prowadzone będą zgodnie z wytycznymi Małopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Krakowie (wzgórze św. Krzyża z ruinami zamku znajduje się w rejestrze zabytków nieruchomości województwa małopolskiego). Jest to pierwszy etap prac

Zachowane okopy w Bydlinie.

na wzgórzu, w wyniku których docelowo w ciągu najbliższych lat zostanie kompleksowo zagospodarowana przestrzeń, aby zaprezentować tam historię z okresu I wojny światowej.

Przewidywany koszt realizacji zadania w ramach pierwszego etapu to kwota 471 560,32 zł z czego dofinansowanie ze środków pozostających w dyspozycji Ministra Kultury wyniesie 131 972,00 zł.

Warto przypomnieć, że okopy wojskowe objęte projektem pochodzą z okresu I wojny światowej i znajdują się w otoczeniu ruin zamku Firlejów (niegdyś również kościoła i zboru ariańskiego). Ten system okopów (pełnoprofilowych rowów strzeleckich z poprzecznikami i wysuniętymi stanowiskami broni maszynowej, rowów dobiegowych oraz schronów) stanowi bardzo dobrze zachowany relikwitu fortifikacji polowej z 1914 r. Związany jest z bitwą Legionów Polskich z 17-18 listopada 1914 r. pod Krzywopłotami, Załężem i Bydlinem. Jest to rozbudowany, górski punkt oporu (Stützpunkt) o okopach częściowo kutych w skałę. Istnieją tezy mówiące o tym, że był przygotowany wcześniej niż w dniu przybycia legionistów, tj. 17 września 1914 r. Ufortyfikowane wzgórze stanowiło wówczas punkt wyprowadzenia natarcia na wojska rosyjskie, znajdujące się poniżej, na równinie pomiędzy Krzywopłotami a Załężem. ●

inf. Referat Funduszy Zewnętrznych i Promocji UG Klucze

Podobne okopy, jak te widoczne na zdjęciu (archiwalna fotografia okopów pod Konarami w 1915 r.) znajdowały się w Bydlinie

J. Piłsudski w okopach, 1916 r., widoczna konstrukcja zadaszeń, fot. archiwalna.

Spektakl „Imieniny u Marszałka”

16 listopada w Domu Kultury „Papiernik” w Kluczach, w ramach projektu pn. „Pamiętajmy!” realizowanego przez Stowarzyszenie „Otwarci” w Bydlinie i Gminny Ośrodek Kultury w Kluczach, odbyła się lekcja tematyczna pod tytułem „Imieniny Marszałka Józefa Piłsudskiego”.

Zaprezentowany program sceniczny przybliżył młodym widzom postać marszałka Józefa Piłsudskiego. Za sprawą Stowarzyszenia „Wszyscy razem” i pani Joanny Zub, która stworzyła scenariusz, wraz z mieszkańcami Bogucina Dużego oraz zespołami działającymi przy Gminnym Ośrodku Kultury w Kluczach zorganizowaliśmy sceniczne spotkanie z wyjątkową postacią historyczną, człowiekiem pełnym siły i wiary w to, co innym wydawało się niemożliwe, który wywarł decydujący wpływ na kształt polityki wewnętrznej i zagranicznej II RP – informują organizatorzy lekcji historycznej.

Spektakl nawiązywał do tradycji organizowanych imienin Józefa Piłsudskiego, które w ówczesnych latach były

wydarzeniem bardzo uroczystym i dorównywały niemal świętom państwowym. Udział w nich przedstawiciele władz państwowych, wojska i szerokich grup społeczeństwa były dowodem szacunku, jakim obdarzano Marszałka.

Postać Józefa Piłsudskiego na stałe wpisała się w historię również gminy Klucze, dlatego chcieliśmy przybliżyć te wydarzenia mieszkańcom naszej gminy, mając nadzieję, że widowisko dobrze odzwierciedlało tamten czas – mówią realizatorzy lekcji tematycznej.

Wykonawcy spektaklu „Imieniny Marszałka Józefa Piłsudskiego”: Koło Gospodyń Wiejskich w Bogucinie Dużym, zespoły Gminnego Ośrodka Kultury: „Rodaczanie”, „Kaprys” i „Pleciugi”, akompaniament – Janusz Gaj, scenografia – Agnieszka Pacia, światła – Anna Płachetka-Śniadach, dźwięk – Jacek Żurek, multimedia – Piotr Kasprzyk.

Projekt „Pamiętajmy!” jest realizowany przy wsparciu finansowym Województwa Małopolskiego w ramach otwartego konkursu ofert na realizację zadań publicznych Województwa Małopolskiego w 2018 roku pn. „Małopolska. Moja wolność”. ●

100 km na rowerze na 100-lecie niepodległości

Wsobotę 27 października odbył się Rajd Rowerowy „100 km na 100-lecie niepodległości”. Uczestnicy tej sportowo-patriotycznej imprezy wyruszyli na trasę z Bydlina, spod pomnika legionistów. Rajd zorganizowali: Stowarzyszenie „Otwarci” w Bydlinie, Gmina Klucze i Gminny Ośrodek Kultury w Kluczach.

Kiedy w lipcu tego roku wrzucałam w Internecie post z zapytaniem, czy są chętni, żeby przejechać 100 km na rowerze i uczcić w ten sposób 100-lecie odzyskania niepodległości, nie przypuszczałam, że będzie tak pomyślny odzew. Na starcie zjawili się 35 osób. Stowarzyszenie „Otwarci” kolejny raz okazało się super organizatorem. Dlatego zgodnie stwierdziliśmy: w przyszłym roku powtarzamy naszą „stówkę”! – mówi Agata Wdowik z „Otwartych”, pomysłodawczyni imprezy.

W rajdzie uczestniczyła grupa seniorów, wśród nich Barbara Swędzioł z Gminnej Rady Sportu. Jedną z najmłodszych uczestniczek imprezy była uczennica klasy II szkoły podstawowej, Rozalka Haratyk z Ryczówka, która przejechała aż 30 kilometrów. Z kolei uczeń klasy VII ze szkoły podstawowej w Bydlinie, Patryk Smentek, przejechał pełne 100 km w ramach rajdu. W trasę wyruszyli też profesjonaliści, którzy walczyli tylko z czasem, ale były także drużyny – rodzinne, koleżeńskie, szkolne itp., w których każdy mógł jechać takim tempem, na jakie pozwalały mu własne możliwości.

W sumie przejechaliśmy podczas całego rajdu 1890 kilometrów. Chociaż nie był to wyścig, należy wspomnieć o Michale Kwaśniku, który 100 km pokonał w super czasie 3 godzin i 54 minut – informują organizatorzy rajdu.

Wszyscy rajdowcy, którzy zdecydowali się w ten sportowy sposób uczcić „niepodległościową setkę”, otrzymali pamiątkowe dyplomy, ufundowane razem z numerami startowymi przez „Pablo Sport” w Olkuszu i pamiątkowe kubki z okolicznościowym napisem, ufundowane przez Gminny Ośrodek Kultury w Kluczach. Ponadto rowerzyści posilili się pysznymi pączkami, przekazanymi przez rodzinę Pomierny z Olkusza. ●

*Zobacz więcej zdjęć na www.gmina-klucze.pl
(fot. Joanna Smentek, Elżbieta Kudela)*

Nasza Niepodległa - spotkanie w Bogucinie

Stowarzyszenie Wszyscy Razem w Bogucinie Dużym zorganizowało 11 listopada „event patriotyczny” pod hasłem „Nasza Niepodległa” z okazji 100 rocznicy odzyskania niepodległości.

Zaproszenie na spotkanie przyjęli nie tylko mieszkańcy wsi, ale również ks. kustosz Jan Wieczorek oraz ks. kan. Edward Sztama. Na początku odśpiewano hymn państwowy (było też wspólne śpiewanie pieśni patriotycznych), a następnie wyświetlono prezentację multimedialną pt. „Droga Polski do Niepodległości”. Uczestnicy spotkania obejrzeli również najstarszy zachowany do dziś polski film fabularny,

pochodzący z roku 1908 pt. „Pruska kultura”. Dopelnieniem projekcji był wykład na temat okoliczności powstania filmu oraz omówienie przedstawionego w nim kontekstu historycznego. „Pruska kultura” to film, który odwołuje się do strajku dzieci we Wrześni oraz protestu Michała Drzymały utrwalonych w świadomości polskich odbiorców jako symbole walki z bezwzględną germanizacją. ●

Więcej: www.gmina-klucze.pl

Zainstalowano tłumiki obniżające poziom hałasu nowej maszyny papierniczej

Na terenie zakładu Velvet Care w Kluczach zakończono montaż odpowiednich tłumików, aby obniżyć poziom hałasu nowej maszyny papierniczej MP7. Spółka dołożyła starań, aby tłumiki zostały zamontowane przed planowanym terminem (zakładano, iż montaż zakończy się w pod koniec I kwartału 2019). Najnowsze badania poziomu hałasu nie wykazały przekroczenia dopuszczalnej normy.

Jak poinformował Velvet Care, już w ostatnim tygodniu listopada spółka zakończyła instalowanie tłumików, które obniżają głośność pracy nowej maszyny papierniczej. Dotychczasowy hałas maszyny był dla mieszkańców Klucz sporą uciążliwością.

Po zainstalowaniu urządzeń przeprowadzono badania poziomu hałasu, które wykonało laboratorium Investeko S.A. ze Świętochłowic, posiadające certyfikat Polskiego Centrum Akredytacji dla badań poziomu hałasu. Pomiar emisji hałasu do środowiska z terenu zakładu Velvet CARE

wykonano w 13 punktach pomiarowych na terenie Klucz, o różnych porach, przy normalnej pracy zakładu. Badania te wykazały dla pory dziennej i nocnej wahania poziomu hałasu między 38,5 dB a 43,3 dB, co mieści się w normie dopuszczonego poziomu hałasu (wynosi ona dla pory dziennej 55 dB, dla nocnej 45 dB).●

KOMUNIKAT

**13 stycznia 2019 roku zapraszamy na
27. Finał Wielkiej Orkiestry
Świątecznej Pomocy w Kluczach!**

Szczegóły wkrótce na plakatach i na stronie internetowej www.gmina-klucze.pl

Patriotyczny marsz w Jaroszewcu

Setną rocznicę odzyskania przez Polskę niepodległości uczczono także w Jaroszewcu, gdzie 10 listopada odbył się marsz patriotyczny, na który chętni wyruszyli spod sanktuarium.

Wcześniej spotkaliśmy się koło pomnika Jana Pawła II. Za prawą ręką papieża umieściliśmy flagę Polski, na znak, że św. Jan Paweł II był wielkim patriotą. Po odśpiewaniu „Mazurek

Dąbrowskiego” i „Barki” kilka ciepłych słów skierował do nas ks. proboszcz Jan Wieczorek. Potem marsz przy wtórze pieśni patriotycznych ruszył w kierunku leśnej kapliczki M.B. Wspomożenia Wiernych. Po dojściu do kapliczki odśpiewaliśmy „Rotę” oraz „Boże, coś Polskę” – informują organizatorzy marszu w Jaroszewcu. ●

Mazurek Dąbrowskiego na mszy w Rodakach

Nietypowo zakończyła się Msza św. 11 listopada w kościele w Rodakach, gdzie w południe wierni zaśpiewali Hymn Polski. „Mazurek Dąbrowskiego” zabrzmiał tam z towarzyszeniem akordeonu. ●

Rekord dla Niepodległej!

Szkoły podstawowe w Kluczach i Rodakach włączyły się do akcji „Dzień dla Niepodległej”, ogłoszonej przez Ministerstwo Edukacji Narodowej i Radę Dzieci i Młodzieży przy MEN.

9 listopada o godzinie 11:11 uczniowie zaśpiewali czterozwrotkowy hymn narodowy. Ogółem w akcji wzięło udział ponad 16 tysięcy placówek oświatowych. ●

MAŁOPOLSKA

Bliżej Kultury i Tradycji

Pod takim tytułem Stowarzyszenie „Otwarci” z Bydłina i Gminny Ośrodek Kultury w Kluczach realizowali projekt związany z popularyzacją tradycji i kultury regionalnej w gminie Klucze, współfinansowany przez Województwo Małopolskie w ramach otwartego konkursu ofert na realizację zadań publicznych Województwa Małopolskiego pn. „Małopolska – czas na wieś”.

W ramach projektu najpierw odbyły się warsztaty wokalne-muzyczne i rękodzieła. Następnie w Domu Kultury „Papiernik” w Kluczach (dnia 9 listopada) zorganizowano wydarzenie pod hasłem „Kultura i Tradycja”, zaprezentowane w trzech odsłonach. Pierwszą z nich był wykład na temat dziedzictwa kulturowego małopolskiej wsi, przygotowany przez Monikę Dudek – etnografa, autorkę książki „Powiat Krakowski. Paleta barw, smaków i tradycji”. Duże zainteresowanie wśród słuchaczy wzbudziły stroje Krakowiaków Zachodnich, które można było przymierzyć. Po wykładzie odbył się koncert Chóru „Enigma” pod dyktando Anny Gertner, a trzecią odsłoną wydarzenia były prezentacje folklorystyczne Kół Gospodyń Wiejskich, które przygotowywały się do tego występu podczas warsztatów muzyczno – wokalnych, prowadzonych przez instruktorki: Annę Dudek i Zdzisławę Duszę. Niespodzianką dla widzów był występ zespołu „Trio z Duszą”, którego założycielem jest Zdzisław Dusza, emerytowany instruktor pracowni wokalne-muzycznej GOK, występujący w zespole razem z Januszem Mudyną i Marcelim Stachurką. ●

Więcej informacji i zdjęć:
www.gmina-klucze.pl

fot. Agnieszka Pacia

